

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa kujawsko-pomorskiego we wrześniu 2019 r.

28.10.2019 r.
Nr 9/2019

- We wrześniu 2019 r. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego o 3,0% (przed rokiem wzrost o 1,0%).
- Stopa bezrobocia rejestrowanego (7,6%) spadła w skali roku o 1,0 p. proc., a w stosunku do sierpnia 2019 r. zmniejszyła się o 0,1 p. proc. Do urzędów pracy wpłynęło mniej ofert pracy zarówno w stosunku do września 2018 r., jak i w porównaniu z sierpniem 2019 r.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw rosnęło szybciej w ujęciu rocznym niż przed rokiem (wzrost o 9,2%, we wrześniu 2018 r. wzrost o 6,2%).
- W porównaniu z wrześniem 2018 r. wzrosły ceny większości artykułów żywnościowych. Znacznie wyższe były ceny detaliczne warzyw, mięsa i wędlin oraz pieczywa. Spadek cen dotyczył m.in. masła i owoców. W skali roku podrożały towary i usługi związane z utrzymaniem mieszkania.
- Wrześniowe ceny żywca wieprzowego w skupie wzrosły w skali miesiąca i roku. Ceny ziemniaków w skupie i na targowiskach były niższe niż w sierpniu br., ale wyższe niż we wrześniu ub. roku. Wzrost cen w skali roku odnotowano w przypadku pszenicy na targowiskach, a w skali miesiąca – mleka w skupie. Pozostałe produkty rolne na obu rynkach były tańsze niż przed miesiącem i rokiem. Wskaźnik opłacalności tuczu trzody chlewnej poprawił się zarówno w stosunku do poprzedniego miesiąca, jak i roku.
- Produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w skali roku o 6,7% (wzrost o 4,4% we wrześniu ub. roku). W skali roku odnotowano spadek produkcji budowlano-montażowej w przedsiębiorstwach budowlanych o 0,5% (przed rokiem notowano wzrost o 51,8%).
- Liczba mieszkań oddanych do użytkowania była mniejsza niż we wrześniu 2018 r. (o 22,7%). Spadek wystąpił w budownictwie społecznym czynszowym (o 67,6%), a także w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż i wynajem (o 62,3%).
- We wrześniu 2019 r. w skali roku odnotowano spadek sprzedaży detalicznej (o 6,4%) oraz wzrost sprzedaży hurtowej (o 9,3%).

Spis treści

Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	7
Ceny	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	13
Budownictwo mieszkaniowe	15
Rynek wewnętrzny	18
Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim	20

Uwagi ogólne

Prezentowane w komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej; szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2015 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

W przypadku gdy dynamika przekracza 1000% użyto określenia „wielokrotnie”.

Dane są prezentowane w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007.

Polska Klasyfikacja Działalności 2007 (PKD 2007)

Skrót	Pełna nazwa
Sekcje	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Działy	
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Objaśnienia znaków umownych

Symbol	Opis
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*)	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo kujawsko-pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Bydgoszczy oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

Rynek pracy

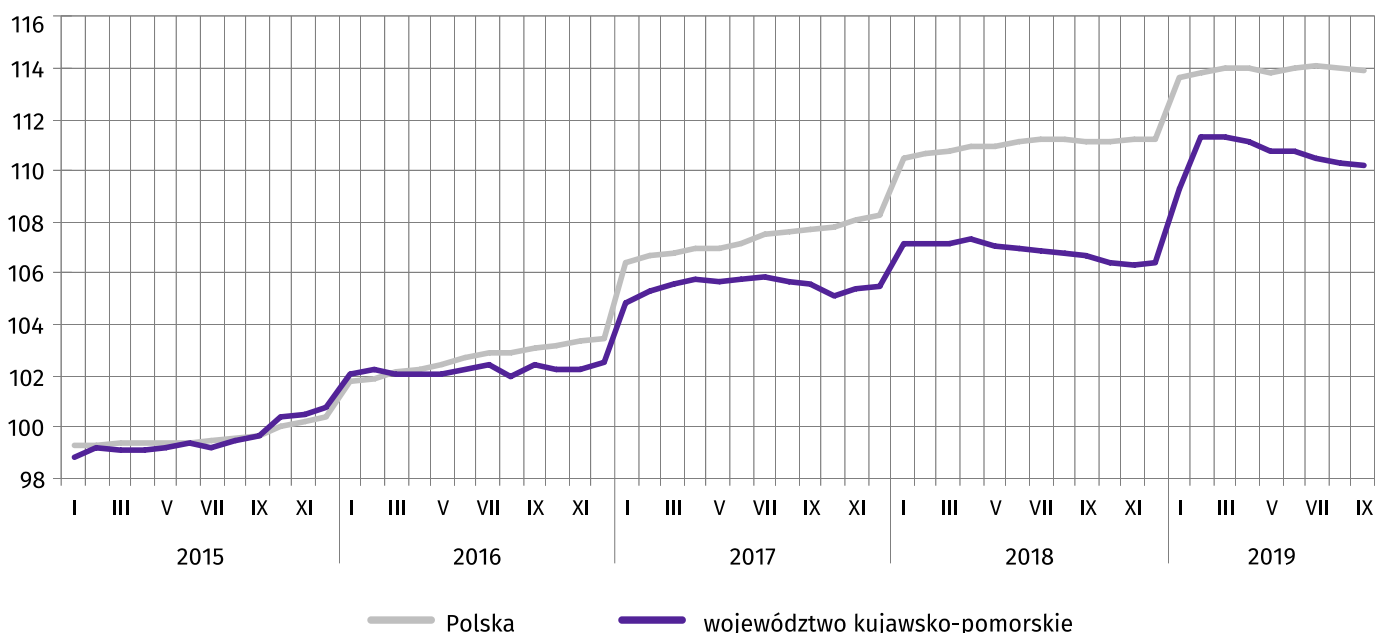
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie kujawsko-pomorskim we wrześniu 2019 r. ukształtowało się na poziomie 267,2 tys. osób, tj. o 3,0% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu o 1,0% we wrześniu 2018 r.). Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 7,6% i była o 1,0 p. proc. niższa niż przed rokiem.

We wrześniu 2019 r. największy wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku odnotowano w sekcji informacja i komunikacja (o 280,4%). Ponadto, wzrost większy niż przeciętny w województwie zanotowano w transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,7%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,2%), w obsłudze rynku nieruchomości (o 3,4%) oraz w budownictwie (o 3,3%). Przeciętne zatrudnienie najbardziej zmniejszyło się w sekcji administrowanie i działalność wspierająca (o 4,3%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2019		I–IX 2019	
	w tys.	IX 2018 = 100	w tys.	I–IX 2018 = 100
OGÓŁEM	267,2	103,0	268,6	103,0
w tym:				
Przemysł	139,1	102,0	139,2	101,7
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	129,6	102,0	129,7	101,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	7,0	102,6	7,0	102,6
Budownictwo	20,1	103,3	20,1	103,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	53,3	99,0	54,0	100,4
Transport i gospodarka magazynowa	16,7	106,7	16,9	103,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3,9	104,2	3,9	109,7
Informacja i komunikacja	6,4	380,4	6,5	389,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4,4	103,4	4,4	104,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	11,4	95,7	11,6	95,2

Wykres 1. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015=100)

W odniesieniu do sierpnia 2019 r. przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się o 0,1%, w tym najbardziej w sekcji zakwaterowanie i gastronomia (o 3,2%).

W okresie styczeń–wrzesień 2019 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 268,6 tys. i było o 3,0% wyższe niż w analogicznym okresie 2018 r. (przed rokiem wyższe o 1,9%).

Na tle pozostałych województw we wrześniu 2019 r. województwo kujawsko-pomorskie pod względem przeciętnej liczby zatrudnionych osób zajęło 8 lokatę w kraju.

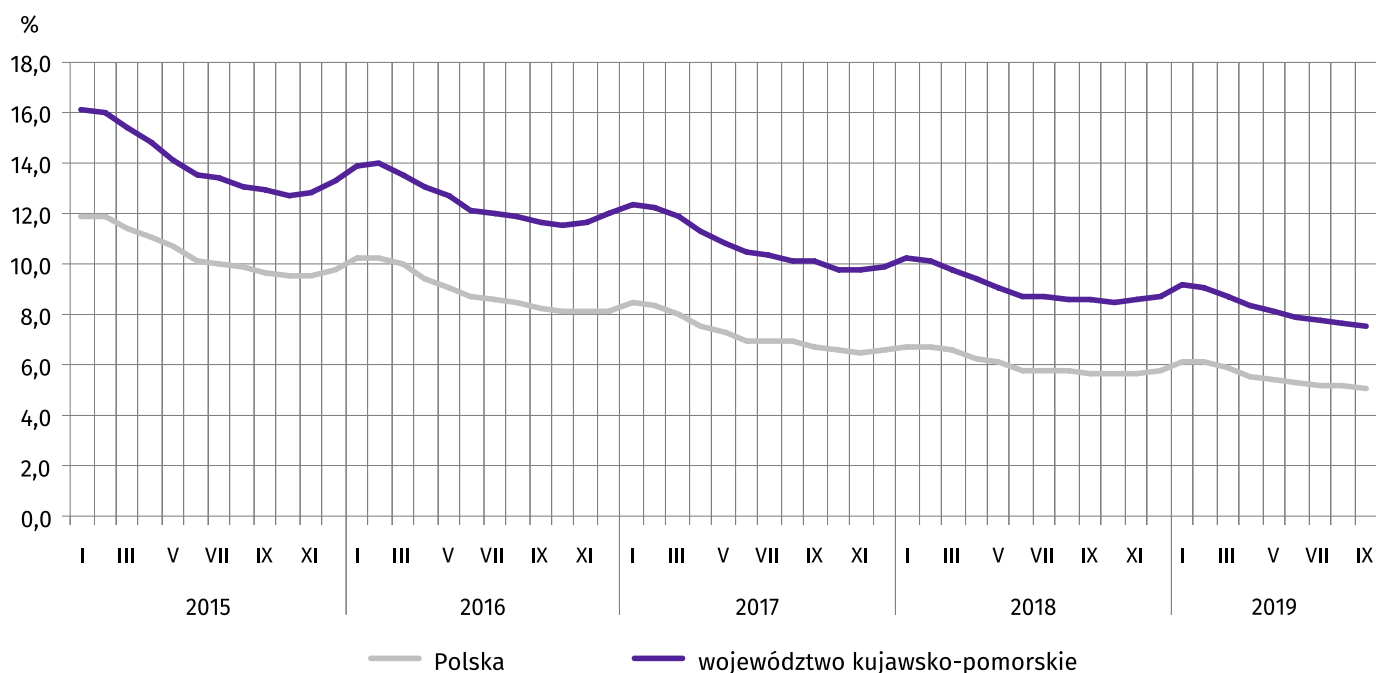
W końcu września 2019 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 62,6 tys. osób i była o 7,5 tys. osób mniejsza niż we wrześniu 2018 r. (o 10,8%) i o 1,0 tys. osób mniejsza (o 1,6%) niż w sierpniu 2019 r. Kobiety stanowiły 62,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 62,2%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018	2019	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	70,1	63,6	62,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	10,5	8,2	9,9
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	11,0	8,6	10,9
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	8,6	7,7	7,6

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim w końcu września 2019 r. ukształtowała się na poziomie 7,6% (w kraju była niższa o 2,5 p. proc.). W stosunku do września 2018 r. była niższa o 1,0 p. proc., a w porównaniu z sierpniem 2019 r. była niższa o 0,1 p. proc. Województwo kujawsko-pomorskie nadal znajdowało się wśród województw o najwyższej stopie bezrobocia, zaraz po warmińsko-mazurskim (8,6%) oraz podkarpackim i świętokrzyskim (w każdym z wymienionych województw po 7,7%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie wielkopolskim (2,8%).

Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w końcu miesiąca

W województwie kujawsko-pomorskim do powiatów i miast na prawach powiatu o najwyższej stopie bezrobocia we wrześniu 2019 r. nadal należały powiaty: radziejowski (15,4%, wobec 15,8% we wrześniu 2018 r.), lipnowski (14,5%, wobec 15,5%) oraz włocławski (13,6%, wobec 15,0%), a o najniższej miasta Bydgoszcz (3,2%, wobec 3,6%) oraz Toruń (4,0%, wobec 4,7% przed rokiem). W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu, a w największym stopniu w powiatach grudziądzkim (o 2,1 p. proc.) oraz tucholskim (o 1,8 p. proc.).

We wrześniu 2019 r. w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowano** 9,9 tys. osób bezrobotnych, tj. o 5,5% mniej niż przed rokiem, natomiast o 20,3% więcej niż w sierpniu 2019 r. Zmniejszył się także udział bezrobotnych rejestrujących się po raz kolejny (o 1,0 p. proc., tj. do 77,8%) w nowo zarejestrowanych ogółem w stosunku do września 2018 r. oraz odsetek dotychczas niepracujących (o 0,3 p. proc., tj. do 14,2%). Wzrósł z kolei udział absolwentów (o 0,3 p. proc., tj. do 15,1%) oraz odsetek bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (o 0,2 p. proc., tj. do 2,6%). Stopa napływu bezrobotnych¹ do urzędów pracy wyniosła 1,2%.

¹ Stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2019 r.

Stan w końcu września

W tym samym czasie z ewidencji **wyrejestrowano** 10,9 tys. osób bezrobotnych, tj. mniej o 0,7% niż we wrześniu 2018 r., natomiast o 27,0% więcej niż w sierpniu 2019 r. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 6,4 tys. osób (przed rokiem 6,5 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się o 0,4 p. proc. w ujęciu rocznym (do 58,3%). Zmniejszył się także udział osób, które utraciły status bezrobotnego w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 1,4 p. proc., tj. do 8,4%). Zwiększył się natomiast odsetek osób bezrobotnych wyrejestrowanych w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,2 p. proc., tj. do 15,4%) oraz udział bezrobotnych, którzy nabyli prawa emerytalne lub rentowe (o 0,1 p. proc., tj. do 0,3%). Stopa odpływu bezrobotnych² z urzędów pracy wyniosła 17,2%.

W końcu września 2019 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 52,1 tys. bezrobotnych, ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w stosunku rocznym o 1,4 p. proc. (do 83,4%).

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni będący w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu września 2019 r. stanowili 85,9% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 87,2%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne³, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w skali roku o 2,7 p. proc. Zmniejszył się także odsetek bezrobotnych do 30 roku życia (o 0,7 p. proc.) oraz odsetek osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 0,4 p. proc.). Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia (o 0,2 p. proc.) oraz udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,1 p. proc.).

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018	2019	
		VIII	IX
w procentach ogółem			
Do 30 roku życia	27,9	26,3	27,2
w tym do 25 roku życia	13,7	12,2	13,3
Długotrwale bezrobotne	58,8	56,6	56,1
Powyżej 50 roku życia	24,3	24,6	24,4
Posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	24,3	24,8	24,5

² Stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w miesiącu sprawozdawczym do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca.

³ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

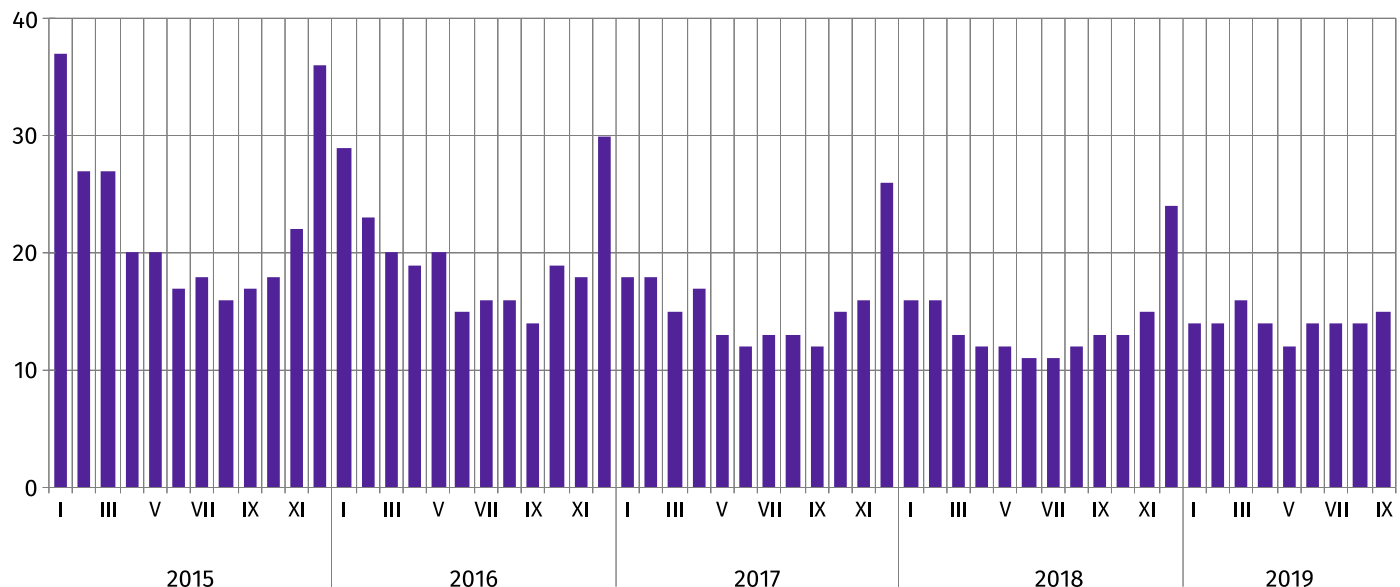
Wśród bezrobotnych nie zaliczających się do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zmniejszył się w skali roku udział osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 1,1 p. proc.) w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych oraz odsetek kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (o 0,1 p. proc.). Zwiększył się natomiast udział osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,1 p. proc.).

Wybrane kategorie bezrobotnych:

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018	2019	
		VIII	IX
	w procentach ogółem		
Bez kwalifikacji zawodowych	36,8	36,4	36,9
Bez doświadczenia zawodowego	20,5	18,8	19,4
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	23,3	23,4	23,2

We wrześniu 2019 r. do urzędów pracy zgłoszono 5,5 tys. **ofert pracy**, tzn. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Było to mniej o 1,8 tys. ofert w porównaniu z wrześniem 2018 r. oraz o 0,9 tys. mniej niż w sierpniu 2019 r.

Wykres 3. Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy
Stan w końcu miesiąca

W końcu września 2019 r. na 1 ofertę pracy przypadało 15 bezrobotnych (przed rokiem 13 osób, a w sierpniu 2019 r. 14 bezrobotnych).

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu września 2019 r., 4 zakłady pracy zapowiedziały w najbliższym czasie **zwolnienie** 236 pracowników (przed rokiem odpowiednio 4 zakłady i 189 pracowników).

Wynagrodzenia

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim ukształtowało się na poziomie 4560,55 zł (w kraju 5084,56zł) i było o 9,2% wyższe niż we wrześniu 2018 r. (przed rokiem wzrost o 6,2%).

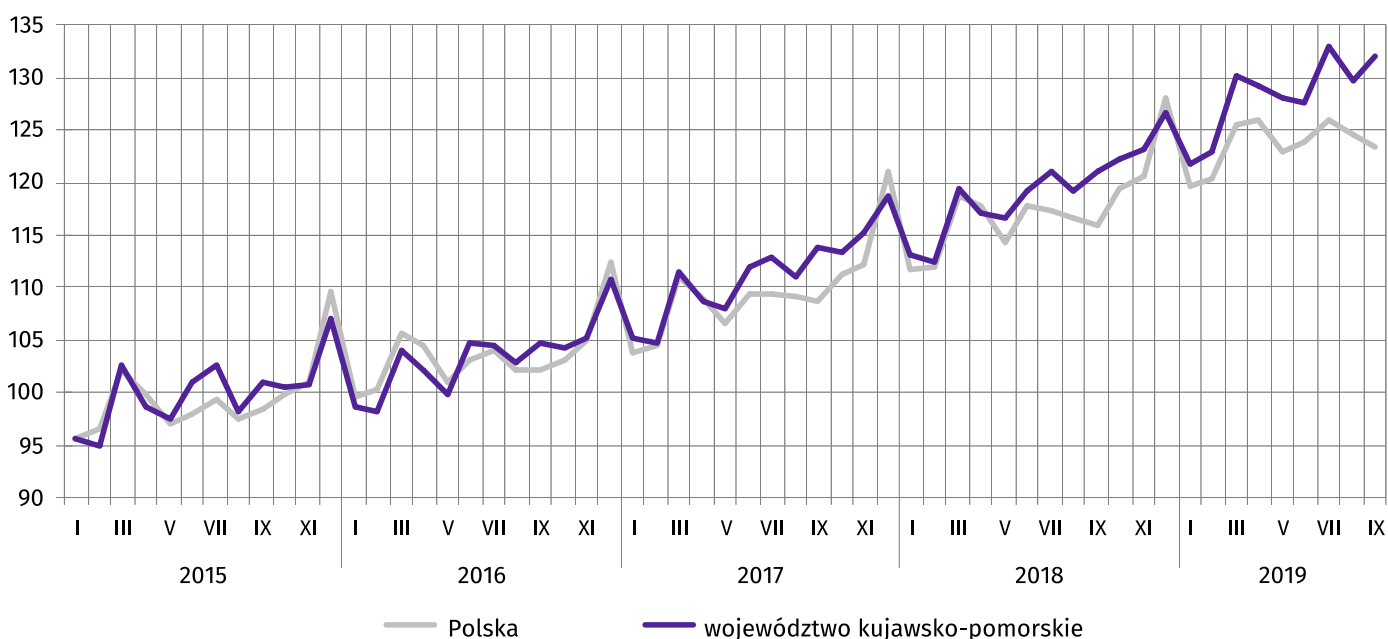
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2019		I–IX 2019	
	w zł	IX 2018 = 100	w zł	I–IX 2018 = 100
OGÓŁEM	4560,55	109,2	4452,93	109,2
w tym:				
Przemysł	4533,76	106,0	4479,53	107,1
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	4531,84	106,2	4477,82	107,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4300,82	103,5	4232,42	104,9
Budownictwo	4507,82	102,2	4446,49	105,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4393,80	106,9	4386,85	108,7
Transport i gospodarka magazynowa	3797,95	110,1	3721,94	107,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3799,80	104,2	3674,35	107,2
Informacja i komunikacja	10781,17	194,3	8286,90	147,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4492,02	104,3	4453,50	103,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3100,06	107,4	3167,27	108,7

W porównaniu z wrześniem 2018 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano we wszystkich sekcjach PKD. Więcej niż przeciętnie w województwie wzrosło wynagrodzenie w sekcjach informacja i komunikacja (o 94,3%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 10,1%).

W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego we wrześniu 2019 r. najwyższe wynagrodzenie zanotowano w sekcji informacja i komunikacja (o 136,4% wyższe). Najniższe wynagrodzenie wystąpiło w administrowaniu i działalności wspierającej (o 32,0% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

Wykres 4. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015=100)

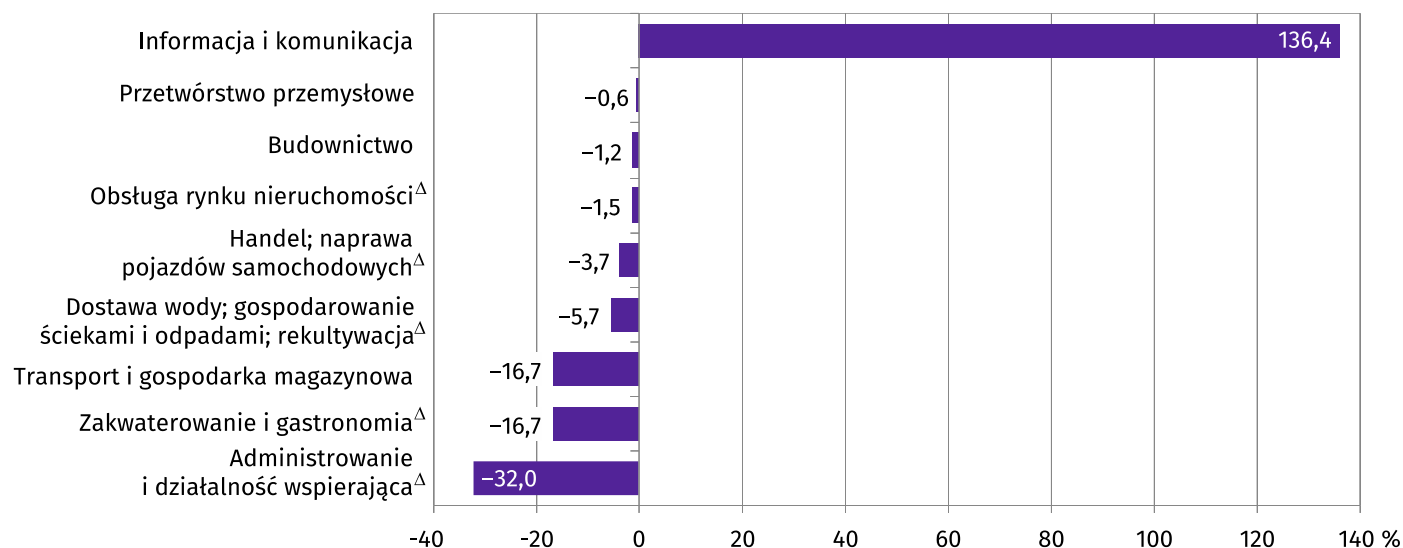

W odniesieniu do sierpnia br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto we wrześniu 2019 r. ukształtowało się na poziomie o 1,8% wyższym. Największy wzrost wystąpił w sekcji informacja i komunikacja (o 36,7%).

W okresie styczeń–wrzesień 2019 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 4452,93 zł i było o 9,2% wyższe niż w roku poprzednim. Najwyższy wzrost zanotowano w sekcji informacja i komunikacja (o 47,4%).

Województwo kujawsko-pomorskie pod względem wysokości przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2019 r. uplasowało się na 10 miejscu w kraju.

Wykres 5. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie we wrześniu 2019 r.

Ceny

Ceny detaliczne badanych artykułów żywnościowych we wrześniu 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim w większości były wyższe niż we wrześniu ub. roku.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” wzrosły w skali roku ceny następujących towarów: chleba mieszanego pszenno-żytniego (o 10,9%), bułki pszennej małej (o 9,1%), mąki pszennej (o 3,7%) i ryżu białego (o 0,5%). Spadła cena kaszy jęczmiennej (o 2,4%).

Więcej niż we wrześniu zeszłego roku konsumenci płacili za mięso wieprzowe bez kości – schab (o 13,7%), kurczęta patroszone (o 6,4%) i mięso wołowe z kością – rostbef (o 4,6%). Mniej płacono za mięso wołowe bez kości – z udźca (o 0,7%).

Wśród badanych wędlin więcej należało zapłacić za kielbasę suszoną (o 12,2%), szynkę wieprzową gotowaną (o 10,5%) oraz kielbasę wędzoną (o 9,0%).

Wyższa niż przed rokiem była cena filetów mrożonych z morszczuka (wzrost o 3,2%).

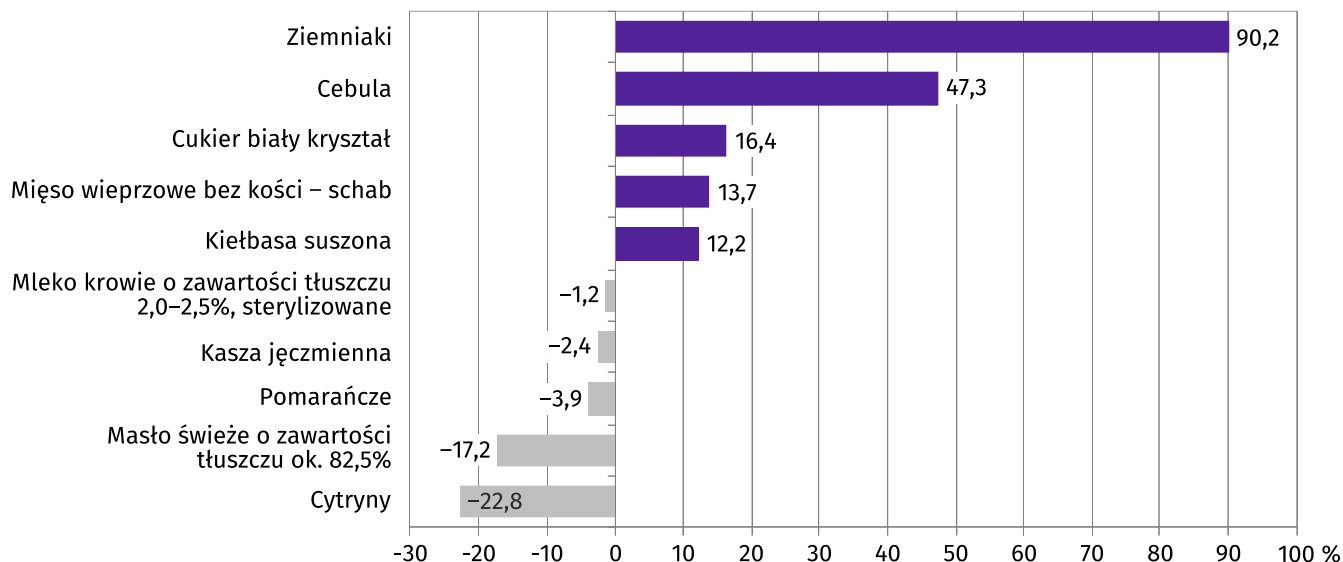
W grupie „mleko i sery” wzrost cen dotyczył sera dojrzewającego (o 5,7%) oraz sera twarogowego półtłustego (o 3,4%). W porównaniu z wrześniem ub. roku ceny śmietany o zawartości tłuszczu 18% i mleka krowiego o zawartości tłuszczu 3,2%-3,5% nie zmieniły się. Natomiast cena mleka krowiego o zawartości tłuszczu 2,0%-2,5%, sterylizowanego była niższa o 1,2%.

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” wzrost cen dotyczył margaryny (o 2,2%) i oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 1,7%), natomiast zmalała cena masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 17,2%).

W grupie „owoce i warzywa” zauważalny był wzrost cen: ziemniaków (o 90,2%), cebuli (o 47,3%), jabłek (o 11,7%) i marchwi (o 9,3%). Zmalały natomiast ceny cytryn (o 22,8%) i pomarańczy (o 3,9%).

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych w porównaniu z wrześniem 2018 r. wzrosły ceny m. in.: cukru białego kryształ (o 16,4%), piwa jasnego (o 6,2%), czekolady mlecznej (o 5,9%), soku jabłkowego i kawy naturalnej mielonej (o 0,8%).

Wykres 6. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych we wrześniu 2019 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

We wrześniu 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim w grupie towarów i usług związanych z utrzymaniem mieszkania zanotowano wzrost cen w odniesieniu do poprzedniego roku za: wywóz śmieci niesegregowanych i segregowanych w budynkach wielorodzinnych (odpowiednio o 21,3% i o 19,1%), centralne ogrzewanie (o 6,9%), podgrzanie wody dla gospodarstwa domowego (o 1,7%), pobranie zimnej wody z miejskiej sieci wodociągowej (o 1,2%) oraz węgiel kamienny (o 0,3%).

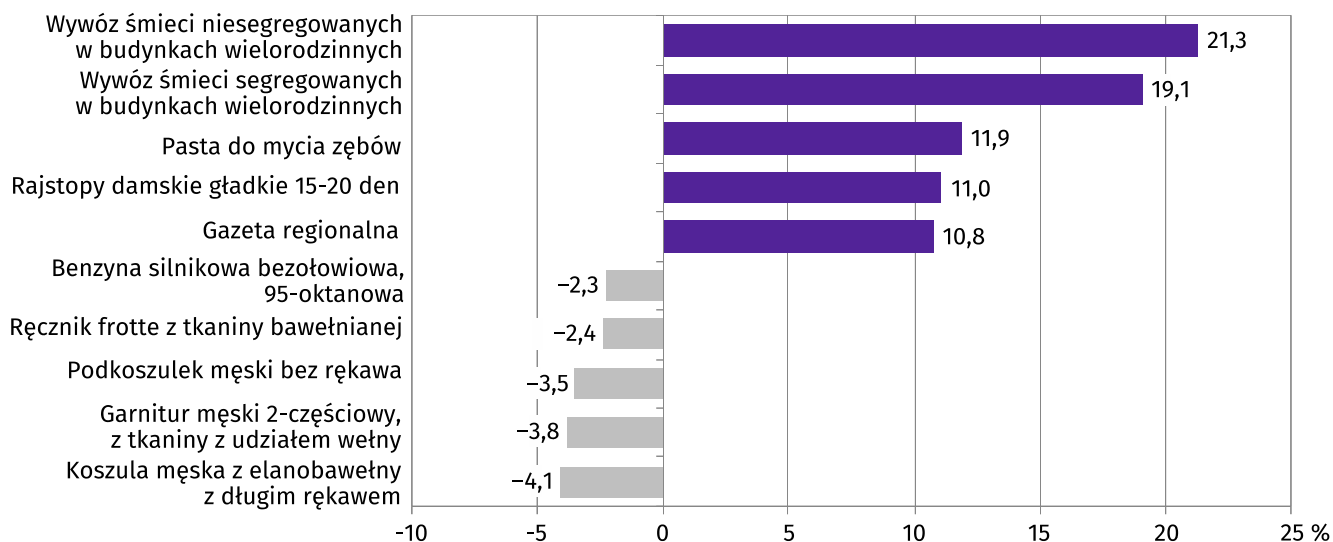
W grupie towarów i usług związanych z transportem więcej niż przed rokiem płacono za przejazd taksówką osobową, taryfą dzienną (o 2,9%) Spadły ceny za benzynę silnikową bezołowiową, 95-oktanową (o 2,3%) i olej napędowy (o 1,0%).

W grupie „odzież i obuwie” w porównaniu z wrześniem 2018 r. więcej należało zapłacić za rajstopy damskie gładkie 15-20 den (o 11,0%), spodnie dziecięce (6-11 lat) z tkaniny typu jeans (o 8,8%) oraz półbuty skórzane całoroczne na podszwie nieskórzanej męskiej i damskie (odpowiednio o 2,1% i o 0,9%). We wrześniu 2019 r. w skali roku zmalały ceny: koszuli męskiej z elanobawełny z długim rękawem (o 4,1%), garnituru męskiego 2-częściowego, z tkaniny z udziałem wełny (o 3,8%) i podkoszulka męskiego bez rękawa (o 3,5%).

Wśród pozostałych badanych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych we wrześniu 2019 r. największy wzrost cen w skali roku odnotowano w przypadku pasty do zębów (o 11,9%). Wzrosła także cena m.in.: gazety regionalnej (o 10,8%), baterii zlewozmywakowej (o 8,3%), oczyszczenia chemicznego lub ekologicznego garnituru męskiego 2-częściowego (o 5,9%), proszku do prania (o 4,8%) oraz biletu do kina (o 4,7%).

Więcej należało zapłacić za mydło toaletowe (o 4,4%), strzyżenie włosów męskich (o 4,2%) i za wizytę u lekarza specjalisty (o 4,0%). Spadek cen dotyczył m.in. ręcznika frotte z tkaniny bawełnianej (o 2,4%), miksera elektrycznego (o 0,5%) i papierosów (o 0,3%).

Wykres 7. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych we wrześniu 2019 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Rolnictwo

Na rynku rolnym w skali miesiąca i roku obniżyły się ceny większości produktów rolnych. Wyjątkiem był żywiec wieprzowy, którego ceny wzrosły w obu analizowanych okresach oraz ziemniaki – droższe niż przed rokiem zarówno w skupie, jak i na targowiskach. Wzrost cen w skali roku odnotowano również w przypadku pszenicy na targowiskach, a w skali miesiąca w skupie podrożało mleko. Poprawiła się optacalność trzody chlewnej.

Pierwsza i druga dekada września br. były dość ciepłe. Występowały przelotne opady deszczu, co ułatwiało prace związane z siewem ozimin. W trzeciej dekadzie zwiększyły się opady, lokalnie były obfite. Nastąpiło ochłodzenie, jednak temperatura nie spadała poniżej 5°C nocą. Były to dobre warunki do wschodów zbóż ozimych i wegetacji zasianego wcześniej rzepaku i jęczmienia ozimego. Poprawił się stan użytków zielonych i przeznaczonych na późniejszy zbiór roślin korzeniowych. Bardziej niż w roku ubiegłym zaawansowany był zbiór buraków cukrowych, co ma związek z lepszym uwilgotnieniem gleby. Szacuje się, że plony korzeni buraka mogą być nieco wyższe niż w roku ubiegłym, jednak niższe niż w latach optymalnych.

Według stacji hydrologiczno-meteorologicznej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Toruniu we wrześniu br. odnotowano 12 dni z opadami deszczu. Suma opadów atmosferycznych (ok. 67,5 mm) stanowiła 132% normy z wielolecia. Średnia temperatura na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego, wyniosła 14,0°C i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o 0,9°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 33,5°C, a minimalna 3,6°C.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	VII–IX 2019		IX 2019		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	IX 2018 = 100	VIII 2019 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^{bc}	279,1	94,0	68,2	99,5	64,2
w tym:					
pszenica	206,2	89,9	54,7	97,6	68,5
żyto	31,6	126,8	5,7	116,9	47,3

a W okresie lipiec-wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto. c łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

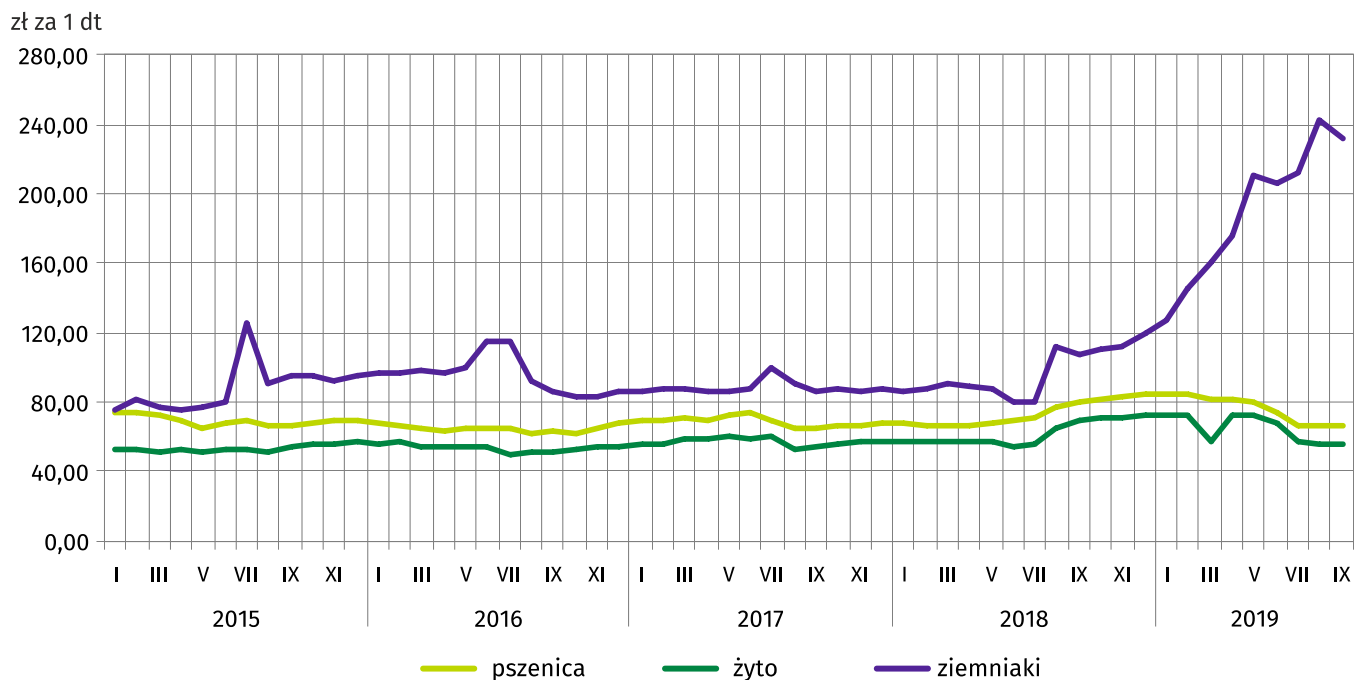
W okresie lipiec-wrzesień br. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był mniejszy niż w analogicznym okresie ub. roku o 6,0%, w tym pszenicy – mniejszy o 10,1%, a żyta większy o 26,8%. We wrześniu br. dostawy zbóż do skupu były mniejsze niż przed miesiącem o 35,8% – łącznie skupiono 68,2 tys. t zbóż. Skup pszenicy w tym okresie był mniejszy o 31,5%, a żyta mniejszy o 52,7%. W porównaniu z wrześniem ub. roku odnotowano spadek podaży zbóż podstawowych i pszenicy odpowiednio o 0,5% i o 2,4% oraz wzrost podaży żyta – o 16,9%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	I–IX 2019		IX 2019		
	w tys. t	I–IX 2018 = 100	w tys. t	IX 2018 = 100	VIII 2019 = 100
Żywiec rzeźny ^b	269,4	97,9	27,4	121,9	113,1
w tym:					
wołowy (bez cieląt)	45,0	109,3	3,3	154,8	108,5
wieprzowy	107,4	89,0	11,0	106,4	124,9
drobiowy	116,8	103,5	13,1	131,0	105,9
Mleko ^c	629,1	104,2	62,9	100,8	91,1

a W okresie lipiec-wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

Wykres 8. Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków

Od początku br. obniżyła się **podaż żywca rzeźnego** (w wadze żywej) o 2,1% od notowanej przed rokiem. Spadek ten wynikał głównie ze zmniejszonego o 11,0% skupu żywca wieprzowego. Żywca wołowego i drobiowego skupiono odpowiednio o 9,3% i o 3,5% więcej niż w okresie I–IX 2018 r. We wrześniu br. producenci z województwa kujawsko-pomorskiego dostarczyli do skupu 27,4 tys. t żywca rzeźnego, tj. o 13,1% więcej niż przed miesiącem i o 21,9% więcej niż przed rokiem. Zarówno w skali miesiąca, jak i roku zwiększyła się podaż wszystkich rodzajów żywca rzeźnego.

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	IX 2019			I–IX 2019		IX 2019			I–IX 2019	
	zł	IX 2018 = 100	VIII 2019 = 100	zł	I–IX 2018 = 100	zł	IX 2018 = 100	VIII 2019 = 100	zł	I–IX 2018 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	67,11	84,4	99,9	74,74	106,1	86,42	104,4	95,7	92,73	118,9
żyto	56,12	79,9	99,5	61,48	103,3	63,00	95,1	95,5	70,76	116,2
Ziemniaki ^b za 1 dt	36,63	125,2	40,2	71,64	176,2	231,73	214,9	95,7	190,07	208,5
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,04	90,2	99,1	6,37	93,8	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	5,74	124,2	102,2	5,05	112,7	.	x	x	.	x
drób	3,80	95,1	96,6	3,71	102,9	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	.	x	x	150,48	91,5
Mleko za 1 hl	127,26	99,0	101,1	129,61	101,9	.	x	x	.	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne.

Średnio za 1 dt pszenicy w skupie w okresie styczeń–wrzesień 2019 r. płacono 74,74 zł, a za żyto 61,48 zł. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku było to więcej odpowiednio o 6,1% i o 3,3%. Przeciętne ceny pszenicy i żyta uzyskiwane przez rolników na targowiskach były również wyższe niż rok temu. Za pszenicę w omawianym okresie płacono średnio 92,73 zł/dt (o 18,9% więcej niż przed rokiem), natomiast za żyto 70,76 zł/dt (o 16,2% więcej). We wrześniu br. pszenica i żyto potaniały w skali miesiąca zarówno w skupie, jak i na targowiskach. Średnie ceny pszenicy były niższe niż przed

miesiącem w skupie o 0,1%, a na targowiskach o 4,3%. Ceny żyta w skali miesiąca zmalały o 0,5% w skupie i o 4,5% na targowiskach. W odniesieniu do września ub. roku pszenica i żyto były tańsze w skupie, odpowiednio o 15,6% i o 20,1%. W obrocie targowiskowym w skali roku odnotowano wzrost cen pszenicy o 4,4% i spadek cen żyta o 4,9%.

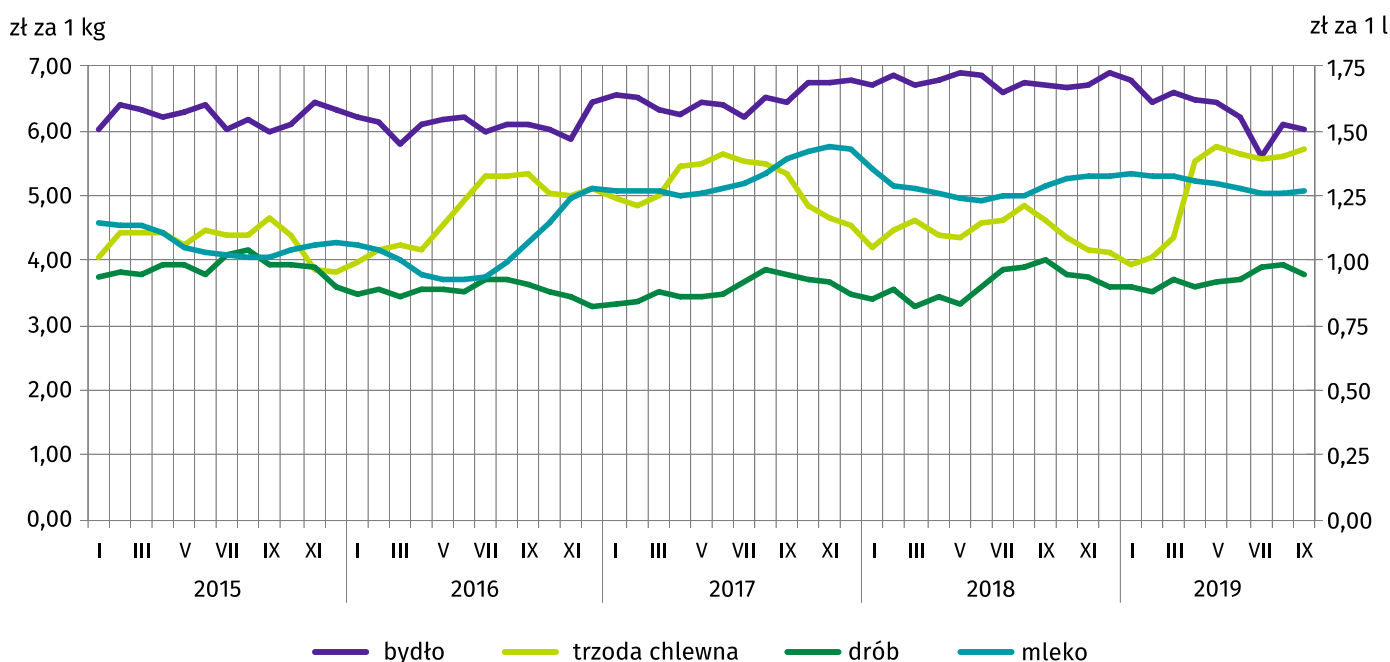
Za 1 dt ziemniaków w okresie od stycznia do września br. płacono w skupie średnio 71,64 zł, tj. więcej niż w analogicznym okresie ub. roku o 76,2%. Na targowiskach w tym samym okresie płacono 190,07 zł/dt – więcej niż w analogicznym okresie ub. roku o 108,5%. Przeciętne ceny skupu ziemniaków we wrześniu wyniosły 36,63 zł/dt i obniżyły się w skali miesiąca o 59,8%, ale wzrosły w skali roku o 25,2%. Wrześniowe ceny ziemniaków na targowiskach (231,73 zł/dt) również były niższe niż w sierpniu br. (o 4,3%), ale wyższe od ubiegłorocznych o 114,9%.

W okresie styczeń–wrzesień br. za 1 kg żywca wieprzowego płacono średnio 5,05 zł, tj. o 12,7% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. We wrześniu br. **cenę żywca wieprzowego** w skupie (5,74 zł/kg) wzrosły w skali miesiąca o 2,2%, a w skali roku o 24,2%. Spadek cen żyta na targowiskach przy równoczesnym wzroście cen żywca wieprzowego w skupie skutkowało polepszeniem się rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z sierpniem br. We wrześniu br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 9,1 kg żyta na targowiskach, wobec 8,5 przed miesiącem (przed rokiem wskaźnik wyniósł 7,0). W okresie styczeń–wrzesień br. za prosię na chów płacono 150,48 zł, tj. o 8,5% mniej niż w przed rokiem.

Średnio za 1 kg żywca drobiowego w skupie w okresie od początku roku płacono 3,71 zł; było to o 2,9% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Przeciętna cena skupu drobiu rzeźnego we wrześniu 2019 r. (3,80 zł/kg) obniżyła się w odniesieniu do sierpnia br. o 3,4%, a w odniesieniu do września ub. roku o 4,9%.

Przeciętnie za 1 kg żywca wołowego w okresie od stycznia do września br. płacono 6,37 zł, czyli o 6,2% mniej niż przed rokiem. W opisywanym miesiącu przeciętna cena żywca wołowego (6,04 zł/kg) spadła w stosunku do sierpnia br. o 0,9%, a w ujęciu rocznym o 9,8%.

Wykres 10. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka

Od początku br. **skup mleka** wyniósł 629,1 mln l i był o 4,2% większy niż w analogicznym okresie ub. roku. We wrześniu br. dostawy mleka do skupu (62,9 mln l) były w ujęciu miesięcznym mniejsze o 8,9%, ale w ujęciu rocznym większe o 0,8%. Średnio za 100 l mleka w okresie styczeń–wrzesień br. płacono 129,61 zł; w porównaniu z ub. rokiem było to o 1,9% więcej. Ceny tego surowca we wrześniu 2019 r. ukształtowały się na poziomie 127,26 zł za 100 l, tj. o 1,1% wyższym niż przed miesiącem, ale o 1,0% niższym niż we wrześniu ub. roku.

Przemysł i budownictwo

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie kujawsko-pomorskim we wrześniu 2019 r. osiągnęła wartość 5491,0 mln zł (w cenach bieżących) i była (w cenach stałych) wyższa niż przed rokiem o 6,7%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem wyższa o 8,8%.

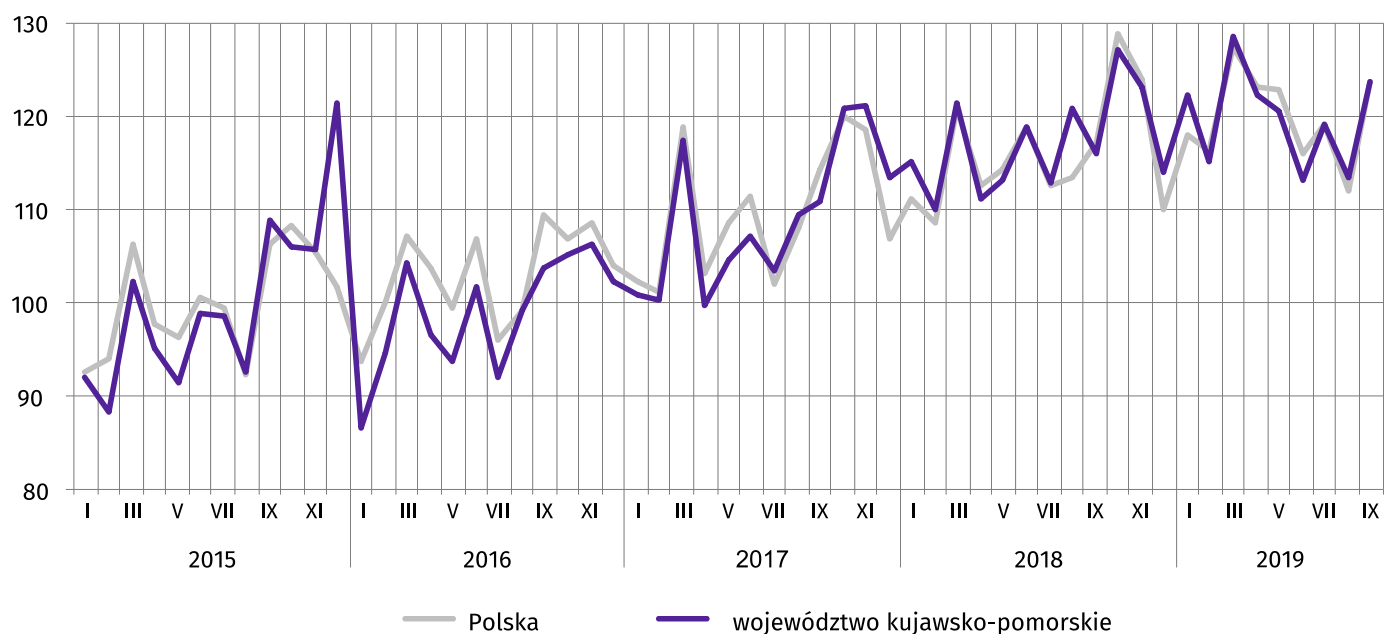
W największej sekcji przemysłu tj. w przetwórstwie przemysłowym, stanowiącym 96,1% udziału, odnotowano wzrost produkcji sprzedanej w porównaniu z wrześniem 2018 r. o 6,7 %.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2019	I-IX 2019	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM	106,7	104,2	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	106,7	104,1	95,7
w tym:			
produkcja artykułów spożywczych	104,8	103,8	24,3
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	106,8	101,0	1,5
produkcja papieru i wyrobów z papieru	103,6	101,8	13,6
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	104,1	105,9	1,1
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	109,5	107,8	10,6
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	108,0	104,3	10,3
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	98,2	102,0	1,8
produkcja wyrobów z metali ^Δ	101,0	103,6	10,2
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	117,9	92,3	2,8
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	103,1	97,0	3,1
produkcja mebli	116,8	103,6	4,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	111,3	110,7	2,7

Wyższy niż we wrześniu 2018 r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 21 (spośród 30 występujących w województwie) działach przemysłu. Podwyższenie wrześniowej sprzedaży w odniesieniu do analogicznego okresu 2018 r. odnotowano m.in. w produkcji: komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 17,9%), mebli (o 16,8%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 9,5%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 8,0%). Spadek wystąpił natomiast m.in. w produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 1,8%).

Wykres 10. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(przeciętna miesięczna 2015=100; ceny stałe)

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, we wrześniu 2019 r. wyniosła (w cenach bieżących) 39,5 tys. zł i była wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem o 4,7% przy wzroście przeciętnego zatrudnienia (o 2,0%) oraz wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (o 6,0%).

W okresie od stycznia do września 2019 r. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 48721,4 mln zł i była (w cenach stałych) o 4,2% wyższa niż w analogicznym okresie 2018 r. Największy wpływ na wzrost produkcji w tym okresie (według działów klasyfikacji PKD 2007) miały przedsiębiorstwa zajmujące się m. in. produkcją: chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 7,8%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 4,3%), artykułów spożywczych (o 3,8%) oraz wyrobów z metali (o 3,6%). Spadek natomiast wystąpił m. in. w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 7,7%), a także w produkcji maszyn i urządzeń (o 3,0%).

Na tle pozostałych województw, Kujawsko-Pomorskie zajęło we wrześniu 2019 r. 8 pozycję pod względem udziału w przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłowej kraju.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu 2019 r. wyniosła 795,7 mln zł. Była wyższa o 2,0% niż we wrześniu 2018 r. i o 6,9% wyższa niż w sierpniu 2019 r. (przed rokiem odpowiednio wzrost o 35,0% oraz wzrost o 0,1%).

W omawianym miesiącu wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego ukształtowała się na poziomie 39,5 tys. zł i była o 1,2% niższa niż przed rokiem. Spadek wydajności odnotowano przy wzroście przeciętnego zatrudnienia w budownictwie o 3,3% i przy wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 2,2%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) we wrześniu 2019 r. ukształtowała się na poziomie 495,3 mln zł (62,3% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa) i była niższa o 0,5% od uzyskanej we wrześniu 2018 r. (wówczas wyższa o 51,8%). Spadek produkcji budowlano-montażowej w skali roku odnotowano w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 6,9%). Wzrost natomiast wystąpił w podmiotach zajmujących się głównie budową budynków (o 6,7%), a także w podmiotach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 3,7%).

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2019	I-IX 2019	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
OGÓŁEM	99,5	115,7	100,0
Budowa budynków ^A	106,7	109,9	29,5
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	93,1	135,4	44,3
Roboty budowlane specjalistyczne	103,7	97,4	26,2

W porównaniu z sierpniem 2019 r. produkcja budowlano-montażowa województwa kujawsko-pomorskiego zwiększyła się o 8,0%. Wzrost dotyczył przedsiębiorstw realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 10,1%), jednostek specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 8,6%), a także podmiotów zajmujących się głównie budową budynków (o 5,6%).

Udział produkcji budowlano-montażowej we wrześniu 2019 r. w produkcji krajowej wyniósł 4,7%, co plasuje województwo na 7 miejscu w kraju.

Budownictwo mieszkaniowe

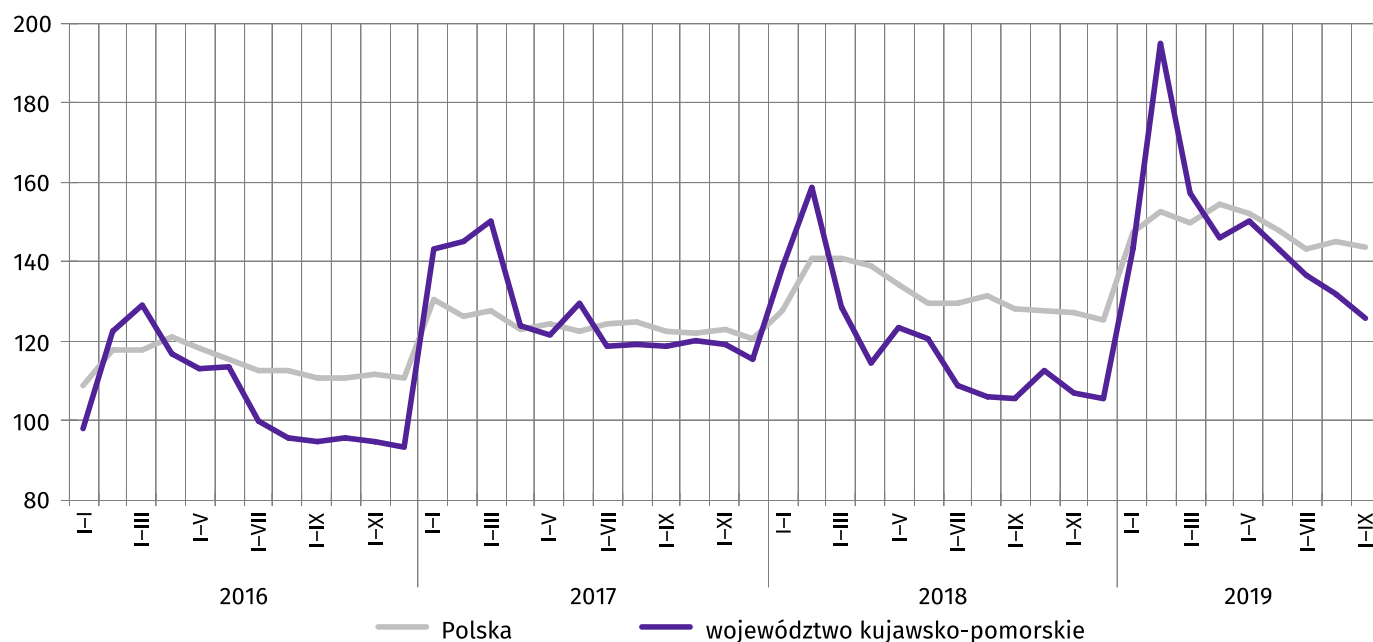
We wrześniu 2019 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku w województwie kujawsko-pomorskim zmniejszyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania (spadek o 22,7%), a także liczba mieszkań na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 2,5%). Zwiększyła się natomiast liczba mieszkań których budowę rozpoczęto (o 6,7%).

Według wstępnych danych⁴ w badanym miesiącu **przekazano do użytkowania** 452 lokale, czyli o 22,7% mieszkań mniej niż przed rokiem. Spadek liczby mieszkań wystąpił w budownictwie społecznym czynszowym (o 67,6%), a także w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 62,3%). Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w budownictwie indywidualnym – 307 lokali (67,9% ogólnej liczby oddanych mieszkań). Ponadto oddano do użytkowania 100 lokali w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub na wynajem (22,1%), 23 mieszkania w budownictwie komunalnym (5,1%) oraz 22 lokale w budownictwie społecznym czynszowym (4,9%). W badanym miesiącu nie oddano do użytkowania mieszkań spółdzielczych i zakładowych.

⁴ Dane meldunkowe mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie kujawsko-pomorskim we wrześniu 2019 r. stanowiły 2,6% efektów krajowych.

Wykres 11. Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania
(analogiczny okres 2015=100)

W okresie styczeń–wrzesień 2019 r. oddano do użytkowania 5838 mieszkań, tj. o 18,8% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost liczby mieszkań odnotowano w budownictwie spółdzielczym (ponad 5-krotny), przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 28,9%), komunalnym (o 16,5%) oraz w budownictwie indywidualnym (o 7,5%).

Pod względem liczby oddanych lokali Kujawsko-Pomorskie zajęło 10 pozycję wśród wszystkich województw.

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w mieście na prawach powiatu Bydgoszczy (1035), najmniej natomiast w powiecie wąbrzeskim (32).

W okresie styczeń–wrzesień 2019 r. **przeciętna powierzchnia** mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 94,2 m² i była mniejsza o 5,3 m² niż w analogicznym okresie ub. roku. Największe mieszkania wybudowali inwestorzy w budownictwie zakładowym (146,7 m²).

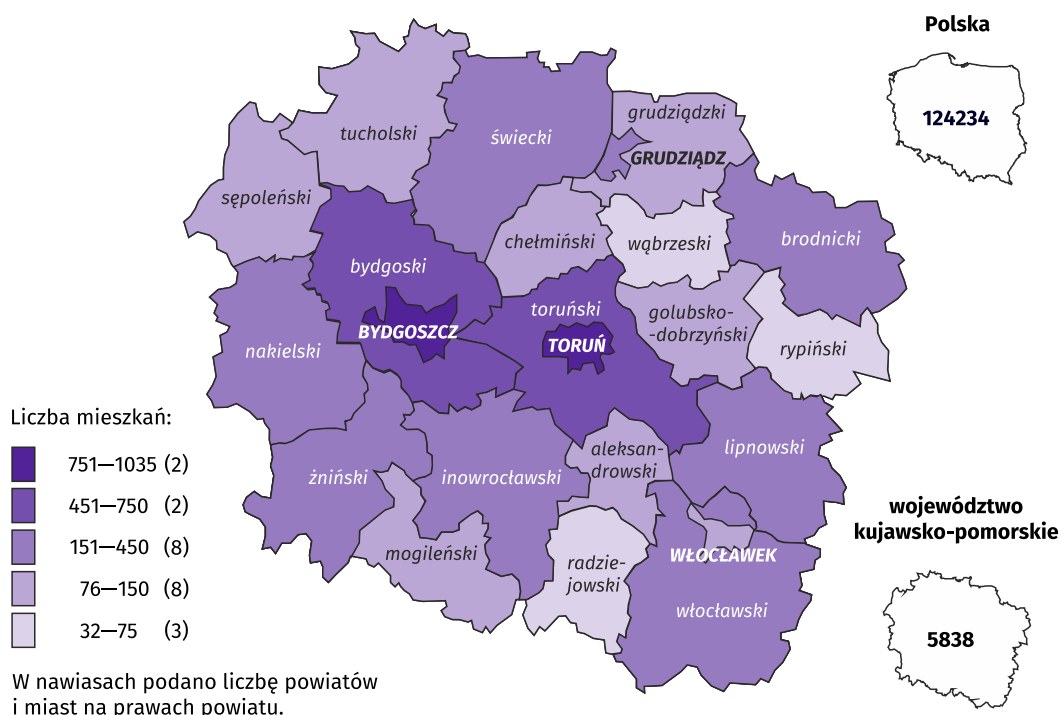
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania **w okresie styczeń–wrzesień 2019 r.** kształtowała się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2018 = 100	
OGÓŁEM	5838	100,0	118,8	94,2
Indywidualne ^a	2872	49,2	107,5	130,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	2595	44,4	128,9	60,4
Spółdzielcze	183	3,1	538,2	56,3
Komunalne	99	1,7	116,5	49,0
Spółeczne czynszowe	86	1,5	76,8	46,8
Zakładowe	3	0,1	x	146,7

a Realizowane na użytek własny inwestora. b łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

W okresie styczeń–wrzesień 2019 r. mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie wąbrzeskim (151,8 m²). Najmniejsze lokale przekazano w Toruniu (58,6 m²).

Mapa 2. Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń–wrzesień 2019 r.

We wrześniu 2019 r. liczba mieszkań, na realizację których wydano **pozwolenia na budowę** lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym wyniosła 735 i było to o 2,5% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Najwięcej pozwoleń, bo 62,4% ogólnej liczby, dotyczyło mieszkań indywidualnych.

W badanym miesiącu zwiększyła się w skali roku liczba **mieszkań, których budowę rozpoczęto** (o 6,7%, tj. do poziomu 882). Najwięcej mieszkań, bo 50,9%, stanowiły mieszkania przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.

Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto **w okresie styczeń–wrzesień 2019 r.** kształtowała się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2018 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2018 = 100
OGÓŁEM	7916	100,0	100,8	7805	100,0	104,1
Indywidualne ^a	4216	53,3	114,3	3989	51,1	110,3
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	3700	46,7	92,4	3564	45,7	97,8
Spółdzielcze	–	x	x	180	2,3	514,3
Komunalne	–	x	x	72	0,9	104,3

a Realizowane na użytek własny inwestora. b łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

Rynek wewnętrzny

We wrześniu 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano w ujęciu rocznym spadek (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (o 6,4%), natomiast wzrost **sprzedaży hurtowej** (o 9,3%).

W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku największy spadek **sprzedaży detalicznej** (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zanotowano w grupie tekstylia, odzież, obuwie (o 27,2%). Spadek w ujęciu rocznym odnotowano także m.in. w grupach: żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 18,1%), prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 15,1%), pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 12,8%). Największy wzrost odnotowano w grupie farmaceutyki, kosmetyki i sprzęt ortopedyczny (o 36,6%).

W porównaniu z sierpniem br. przychody ze sprzedaży detalicznej zmalały o 5,2%. Największy spadek w skali miesiąca wystąpił w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 13,7%). Największy wzrost odnotowano w przypadku paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 5,3%).

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2019	I–IX 2019	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM^a	93,6	99,3	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	104,5	106,9	15,6
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	93,0	105,7	11,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	81,9	85,2	32,7
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	87,2	101,8	1,9
Farmaceutyki, kosmetyki i sprzęt ortopedyczny	136,6	138,6	6,2
Tekstylia, odzież, obuwie	72,8	90,2	2,4
Meble, RTV, AGD	95,8	95,8	1,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	84,9	99,5	2,3
Pozostałe	93,8	104,9	17,3

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W okresie styczeń–wrzesień br. sprzedaż detaliczna była o 0,7% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku, przy czym najwyższy spadek wystąpił w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 14,8%).

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych we wrześniu 2019 r. była wyższa niż przed rokiem o 9,3% oraz wyższa w porównaniu z sierpniem br. o 1,2%, natomiast w przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano odpowiednio wzrost o 7,6% i o 0,7%.

W okresie styczeń–wrzesień 2019 r. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 2,9% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, a w przedsiębiorstwach hurtowych w tym samym okresie wzrosła o 1,1%.

Opracowanie merytoryczne

Kontakt:

www.bydgoszcz.stat.gov.pl

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

tel: (+48 52) 366 93 90

@BYDGOSZCZ_STAT

ul. Ks. Stanisława Konarskiego 1-3

faks: (+48 52) 366 93 56

@GlownyUrzadStatystyczny

85-066 Bydgoszcz

e-mail: SekretariatUSBDG@stat.gov.pl

Powiązane opracowania

[Informacje o sytuacji społeczno-gospodarczej](#)

[Komunikaty i biuletyny województwa kujawsko-pomorskiego](#)

[Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa kujawsko-pomorskiego w 2017 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy \(DBW\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Pojęcia stosowane w statystyce publicznej](#)

Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim

WYSZCZEGÓLNIENIE		2019 r.											
		miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2018 r.													
B – 2019 r.													
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	260,5	260,6	260,6	261,0	260,5	260,3	260,0	259,7	259,4	258,7	258,4	258,6
	B	265,6	270,5	270,3	269,7	269,0	269,0	268,2	267,5	267,2			
poprzedni miesiąc = 100	A	101,6	100,0	100,0	100,1	99,8	99,9	99,9	99,9	99,9	99,7	99,9	100,1
	B	102,7	101,8	100,0	99,8	99,7	100,0	99,7	99,8	99,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	102,4	101,9	101,7	101,6	101,5	101,3	101,1	101,1	101,0	101,3	100,8	100,8
	B	102,0	103,8	103,7	103,4	103,3	103,3	103,1	103,0	103,0			
Bezrobotni zarejestrowani (w tys. osób; stan w końcu okresu)	A	85,1	84,3	81,5	77,7	75,1	72,5	71,5	70,6	70,1	69,5	71,0	72,7
	B	76,7	75,8	72,9	69,4	66,9	64,7	64,0	63,6	62,6			
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	A	10,3	10,2	9,8	9,4	9,1	8,8	8,7	8,6	8,6	8,5	8,6	8,8
	B	9,2	9,1	8,8	8,4	8,1	7,9	7,8	7,7	7,6			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	7727	7167	9101	7607	8103	8776	8422	8674	7272	7016	5695	4337
	B	7922	7451	7613	7236	7326	5581	6670	6385	5480			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	16	16	13	12	12	11	11	12	13	13	15	24
	B	14	14	16	14	12	14	14	14	15			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	3905,79	3881,57	4117,23	4037,50	4027,05	4111,87	4173,80	4115,82	4178,04	4220,65	4256,44	4370,49
	B	4207,69	4239,44	4487,47	4449,78	4411,70	4400,68	4582,36	4477,95	4560,55			
poprzedni miesiąc = 100	A	95,4	99,4	106,1	98,1	99,7	102,1	101,5	98,6	101,5	101,0	100,8	102,7
	B	96,3	100,8	105,9	99,2	99,1	99,8	104,1	97,7	101,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	107,6	107,2	106,9	107,5	108,1	106,3	106,9	107,3	106,2	107,9	107,0	106,7
	B	107,7	109,2	109,0	110,2	109,6	107,0	109,8	108,8	109,2			
Wskaźniki cen: towarów i usług konsumpcyjnych ^c : analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	101,6	.	.	101,7	.	.	102,0	.	.	101,1
	B	.	.	100,9	.	.	102,5

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2018 r.													
B – 2019 r.													
Wskaźniki cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	99,1	98,3	101,2	100,2	100,5	102,2	101,9	107,7	105,3	101,8	101,5	101,4
	B	100,7	101,4	95,4	100,3	98,8	93,7	86,6	101,7	101,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,6	95,1	93,6	95,2	93,8	95,6	103,2	118,7	123,5	121,9	124,5	122,8
	B	124,7	128,7	121,4	121,5	119,5	109,6	93,2	88,0	84,4			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	99,1	102,1	97,6	101,5	101,3	99,5	96,4	102,0	99,4	99,7	100,3	103,1
	B	98,4	94,9	102,3	98,3	99,4	96,4	90,5	108,3	99,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	102,2	105,4	105,7	108,3	106,7	106,9	106,1	103,0	103,5	99,1	99,2	101,7
	B	101,0	93,9	98,4	95,4	93,6	90,7	85,2	90,5	90,2			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	92,5	106,2	103,6	95,1	98,6	105,7	100,7	104,5	95,8	94,0	95,8	99,0
	B	95,9	102,7	106,9	127,8	103,9	98,0	98,4	101,2	102,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	85,1	92,2	92,5	80,9	78,9	81,4	83,7	87,9	86,4	89,7	89,7	90,6
	B	94,0	90,8	93,8	126,0	132,7	123,0	120,3	116,5	124,2			
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta													
	A	6,8	7,2	7,6	7,3	7,2	8,1	7,7	8,0	7,0	.	.	.
	B	5,6	.	5,8	7,8	.	7,1	7,9	8,5	9,1			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	101,5	95,3	110,8	91,4	101,6	105,2	94,9	107,1	95,8	110,0	96,7	92,5
	B	107,4	94,2	111,7	94,9	98,6	93,7	105,4	95,4*	108,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	114,4	109,5	103,5	111,6	108,2	111,0	109,2	110,2	104,4	105,3	101,8	100,3
	B	106,1	104,8	105,8	109,8	106,6	95,0	105,5	94,0*	106,7			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	50,9	79,8	131,9	92,8	112,0	141,2	98,7	122,4	101,9	93,9	94,3	128,9
	B	41,2	91,3	129,9	120,0	137,4	106,4	97,0	96,9	108,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	205,9	141,2	113,9	119,4	118,1	131,0	148,8	153,1	151,8	117,7	105,4	110,6
	B	89,6	102,5	100,9	130,5	160,2	120,7	118,6	93,9	99,5			

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2018 r.													
B – 2019 r.													
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	709	1280	1719	2147	2707	3245	3846	4331	4916	5740	6235	7092
	B	733	1570	2099	2738	3290	3850	4830	5386	5838			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	96,9	109,3	85,8	92,4	101,8	93,2	91,6	89,0	89,2	93,8	89,7	91,6
	B	103,4	122,7	122,1	127,5	121,5	118,6	125,6	124,4	118,8			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących): poprzedni miesiąc = 100	A	85,8	97,5	122,7	96,3	96,5	100,3	104,3	98,4	96,7	115,8	95,5	100,9
	B	86,6	98,0	118,7	105,6	92,9	93,7	104,0	91,8	94,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,1	104,4	103,1	101,4	103,2	106,6	111,9	109,9	105,6	117,4	109,2	106,1
	B	107,2	107,7	104,2	114,2	109,9	102,7	102,5	95,6	93,6			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b : brutto ^c (w %)	A	.	.	5,4	.	.	5,6	.	.	5,3	.	.	5,6
	B	.	.	5,1	.	.	5,8
netto ^d (w %)	A	.	.	4,5	.	.	4,7	.	.	4,4	.	.	4,7
	B	.	.	4,2	.	.	4,9
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	484,1	.	.	1097,5	.	.	2013,7	.	.	3203,1
	B	.	.	586,0	.	.	1344,9
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	49,0	.	.	62,9	.	.	78,0	.	.	84,3
	B	.	.	121,0	.	.	122,5
Podmioty gospodarki narodowej ^e w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)	A	195368	195571	196009	196351	197399	198548	194342 ^f	195478	196196	196741	197235	197657
	B	198120	198776	199627	200218	201013	201825	202457	203124	203706			
w tym spółki handlowe	A	17796	17882	17942	18035	18112	18208	14904 ^f	14989	15071	15140	15228	15300
	B	15407	15496	15623	15716	15839	15919	15998	16085	16200			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	1965	1963	1969	1965	1970	1975	1367 ^f	1371	1370	1373	1370	1373
	B	1380	1369	1367	1368	1368	1372	1378	1380	1372			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. f W lipcu 2018 r. wykreślono z rejestru REGON podmioty, które utraciły zdolność prawną na mocy art. 3 ustawy z dnia 28.11.2014 r. o zmianie ustawy o KRS i niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1924).

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej publikowanych.